

YELOD 27id

NÜM: 05

MAYUL 2017

Pads: 33 jü 44

O Volapükaflens valöpo!

Nüm at gaseda obsik labon padis 12 pla 8, e dü muls okömöl atos oblebon so, bi labobs yegedis anik lunik nitedik, kels sötöns popübön ma desir redakana. Yegeds at binons 1ido: vestig fa vicifal: 'Daniil Morozof' dö geb foyümota: da-, 2ido: tradutod fa kadäman: 'Igor Wasilewski' fredadramatila Fransänik tiädü "Zöts tel" ('*Les Deux Billets*', 1779) fa 'Jean-Pierre Claris de Florian', e 3ido: tradutod omik konota tiädü "Kis kanon-la jenön, ven belegivoy eki süpädo" ('*Wat bi 'ne Aewerraschung 'rute kamen kann*', 1861) fa 'Fritz Reuter'. Kadäman ot no etradutom konoti at de pük rigik: Dona-Deutänapük, ab de tradutod vemo gudik di 'Esperanto'.

El Frank Roger binom lautan konota tiädü 'The Certificate', Volapüko: "ZÖT", keli kanols reidön in nüm at.

Konot ot oprimon-la in gased gustula u setula. Klülos, das vödems i votiks sötöns papübön, as sams: tradutods konotilas fa lautan Linglänapükik: 'Frank Roger', poedots e yegeds fa kadäman: 'Danny Zhang', e vödems fa Volapükan famik: 'Sérgio Meira', kel äjafom eli Wikipedia Volapükik e ragivi elas "Volapükagaseds pro Nedänapükans" in 'Wiki-source'.

Jinos kludo, das yelod at olabon padis mödo plu 100, kelos voto ägeböfon.

Fe trup obas binon smalik, ab jenöfo vemo jäfädik. Danobs keblünanis e yufanis valikis demü lanäl e lezil onas.

Vipobs Volapükanes valik mayuli vemo jöniki.

HPL-L-RKS

ZÖT

Rigäd tiädü: “The Certificate” fa ‘Frank Roger’, tradutod fa ‘H. Philipps’

El Manfred äzilogom, älogom ye te vatapleni stäänik so veitotiki, äsä äkanom logedön. Blufiko äflekome oki lü tävageidan ed äsäkom: “Atos nolüdapov binon-li? Ab kiöpo binon-li gladategäd?”

Geidan älüsmililom jäfüdaniko omi. “Dido otos nog äbinon is jü bü brefüp, o söl! Jenöfo nog ädabinon tü tim, kü elüvobs pofi ad nafön nolüdapovio. Dredob, das talavamikam epluon vemo e das melanivod geilikumon vifiko. Rets lätik glada is tö pov bo esmetons bü dels nemödik. Ekömob tu lato mö brefüpil. Pidob atosi vemo, o söl!”

El Manfred ämaleditom nelaodiko. Atos äbinon mögod gudik peperöl, e votiks no ödabinons. Kikodo üfo somikos äjenon-li ebo pö om? Cils oma igevons ome melatävili at lü nolüdapov sa tävageidan lönik as yelama-legivot mu patik – irivom bäldoti yelas luldeg –, ed anu älükömom tu lato mö düps te nemödiks.

“Edunobs tävi gretik ad kömön isio, e nu no logobs seimikosi patik”, älaispikom, do äsevom mu gudiko, das plons okik no ölabons-la benoseki seimik, ye äsenom zesüdi ad notodön skani e säspetikami oka. Fümo tävageidan maleditik at päskilükome ad träitön dunetäbis muröl. Atos äleduton-la lü vobabligäds ota. Kludo ädalom plonön ladälajuito. Äsludom ad laiplonön.

“Cedob, das osötoy-la givön obe zöti, kel fümükon, das ibestepob nolüdapovi. Klülos ye, das is nos dabinon, keli kanoböv bestepön. Too, atos äbinon dil baläda.”

“Kanobs givön ole zöti, kel fümükon, das is ebinol, o söl!” Geidan ai nog ätonom fredaladäliko, e nog äsmililom. Vo ilabom skilükami staböfik. “I dalol fotografön, ye – äsä kanol it logön – fotografots no obinonsöv vemo nitediks. No kanobs dunön mödikosi tefü vamikam tala e melanivods geilikumöl. Gebobös pöti at ad mebön oli, das baläd fa ol it pedispenöl, kleiliko notodon...”

“Klüliko sevob, das no labob gitäti ad gepel”, el Manfred ävüspikom sagi oma. “Sevob olis: jäpans < e balädis olsik. No mäniotolös osi. Te sagolös obe, kitimo okanob kömön lomio.” Skan e säspetikam icenons ad klem pö om. Anu te ävilom moikön isao – sa u nen zöt, bi äfavom dö dinäd lölik.

“Fümö, o söl! Dälolös obe ad vestigön osi! Äbinos ‘Miami, Florida’, vo-li? Genafami lü pof demölo, flit ola bo obinon tü ...”; geidan süpo äseilikom.

“Säkäd seimik-li?” el Manfred äsagom seifölo.

“Dido so binos, o söl! Flits valik lü ‘Miami’ jinons pesärajanön. Brefüpilö! Vestigob osi. Godö! Mu vemo pidob osi, o söl! Ibä melanivod geilikon mödo vifükumo, kas espetoy, ditretadams eyilidons, e zif petuvaton. Töbo elaboy timi saidik ad plödükön menis, ed estetoy ditretastadi. Savamesüls levemik padadunons. Veig lü ‘Miami’ da lut ud ön mod votik no plu mögon. No kanol geikön lü lom, o söl!”

El Manfred äbluvon. Telna ünü tim mu brefik melanivods ivanükons desinis oma. Äkanom ni bestepön nolüdapovi ni getävön lomio.

“Te mög bal anu dabinon”, tävageidan älaispikom, du nog ästeifülom ad blebükön vögi oka takediki e konfidoviki. “Mutol lisitön pladi in fugana-leseatöp. Odajäfükobs fliti e veigi pro ol. Logob, das nog binons plads anik in ‘Wyoming’. Baicedol-li, o söl?”

“Si!” äsagom sufodiko. “Resärfolös obe pladi in leseatöp e fliti. E no glömolös zöti et!”

“No kudolös, o söl! Ebo anu resärfob.”

Du tävageidan äklavom bosi penom ini tefefonöm mödamedädik*, el Manfred äläükom: “Plitosöv obi, if zöt et i ninädonöv, das tu älatikob tefü e nolüdapov e tuvatom ela ‘Miami’. Kanol-li dajäfükön atosi? Fümob, das atos omagädön pö mens in fugana-leseatöp di ‘Wyoming’ et.”

“Säkäd nonik, o söl! Valikosi dajäfükob anu.”

El Manfred äkovenükom oki su seadöp ed ästebedom. Pu cils oma äsefons, bi ilüvons eli ‘Miami’ bü yels anik. Läx-jimatan omik ye äblibof us. Godö! If ölöädäoy omi in fugana-leseatöp ebo ot äsä ofili? Ya tikod at äjeikon omi.

“Pefidunos, o söl!”, geidan äsagom. “Nu binobs su veg lü pof. Flit lü ‘Wyoming’ e plad olik in fugana-leseatöp ebo anu pezepons.”

“Gudö!” el Manfred äsagom. “Spelob, das dins no dönu omiplöpons. Ya ejenos telna, okanos-la jenön kilidnaedo.”

“Kisi vilol-li notodön me atos, o söl?” Geidan ästunom.

“Ekö! I läx-jimatan obik älödof tö ‘Miami’. No sevob, va elovelifädof tuvatami, u va eplöpof ad rivön fugana-leseatöpi äsä uti in ‘Wyoming’. Leno desirob ad kolkömön ofi nepespetölo. No ostaudoböv vifiko de somikos. Ab demü jenet, das mifät odrefon-la obi kilidnaedo e das ön mod seimik ülovelifädob-la oni, kanol-li mänio-tön id atosi in zöt? Mutob süadükön menis, e pato obi it.”

* telefonöm mödamedädik = el ‘smartphone’

Dü timül geidan lülogetom omi. Smilil jäfüdanik fredaladalik oma inepubon; igo älogodom löliko pebluvükölo. Tāno äsagom me vög nennotodik: “Ojäfikob me atos, o sö!”

Nu äbinoms su veg lü pof. Äblümoms tefü fät fütürik okas. ■

Regs tel e labürens tel

,OS DOIS REIS E OS DOIS LABIRINTOS’

fa Jorge Luís Borges, tradutod fa stimakadāman: Sérgio Meira

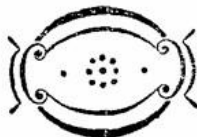
Konons mans konfidabik (ab el Allah sevon mödikumosi), das ün tim primik ädabinom reg nisulas Babülonāna, kel äkobükom bumavanis e magivanis okik ed äbüedom bumön omis labüreni so komplitiki ä fikuliki, das mans prüdikum no äriskoms ad nügolön, e das utans, kels änü goloms, päperoms. Bum at äbinon skānik, ibä bluv e stunid äbinons jäfüds Goda, no manas.

Me paset tima äkömom lü kur omik reg bal Larabānas, e reg Babülonāna (ad muadön oki me balugöf lotidāba okik) äkoedon nügolön omi ini labüren, kö ätevom päkofudükölo ä pä мүükükölo jü fin poszedela. Tāno älubegom yufi godik ed ätuvom yani. Lips omik äpronons ploni nonik, ab äsagom rege Babülonāna, das älabom id om labüreni votik, e das, if God övilonöv, ösevädükö möv oni ome ün del semik.

Suno ägevegom lü Larabān, äkobükom kapitenis e sifalis okik ed ädistukom regānis Babülonāna so benosekiko, das ädosleatom kasedis onsik, ädeidom menis nennümik, ed äfanom i regi it. Ätanom omi su jamod vifik ed äkesumom omi ini däsärt. Ämonitoms dü dels kil, ed äsagom ome: „O reg tima ä stöf tummyela tö Babülonān! Ävilol perön obi in labüren bronsötik labü tridems, yans e völs mödiks; anu Nämikal äcedon gudiki ad dälön obe ad jonön ole obiki, kö ni dabinons tridems ad pabexānön, ni yans ad pabreikön, ni dugolöps fenüköl ad patravärön, ni völs, kels no dälons ad laigolön.”

Tāno ämoükom tanis ed äposblibükom omi in zän däsärta, kö ädeadom sekü faem e soaf.

Glor binonös pö Ut, kel no deadon ! ■

EL “DA-”: FOYÜMOT TÖBO DASEIVOVİK

fa vicifal: ‘Daniil Morozov’

Cedob, das yümots Volapükik padilädons ad grups tel ma fikul gebäda. Vödabinets balid binons suemoviks, bi labons sinifi kleilik te bali (sams: *läx-*, *vi-*, *-af*, *-el*). Güo binäds telid labons difüls mödik siäma, e sinif dabinotik onas efe in vöd ömik sekidon de dinäds difik (mödadilo de sinif vöda ut, len kel pelenyümons). Cedob, das el “da-” duton lü grup telid. Difüls pülik siäma binetas somik no pebeponons lölöfikio fa lautan ela “Gramat Volapüka”, do vöds vödabukas dabinik jonülons patis valik sümik. Kludo Volapükans sötönsös vestigön atosi e lölöfükön nünis ela “Gramat Volapüka”, dat okanoyöv gebön verätiko yümotis pö defomam vödä nulik. Edesinob yegedi fovik as dil voboda at.

El “Gramat Volapüka” pö bagaf: 150 < enunom dö el “da” sökölösi: “El **da-** malon ledino vemami sinifa stabavöda. Foyümot at sümön semo ad el **le-**. Pö vemam telik foyümots bofik payümons len vöd pateföl.”

Is vilob mäniotön bisari ömik foyümota pabejäfö. Mödadilo värbs e ladyeks Volapükiks pedefomons de vöds vödabidas votik. Cedob, das foyümot “da-” leadon defomön värbi de värb votik, ladyeki de ladyek votik, e ret. Samo fe kanoy fomälön subsati **dalil* ko sinif: “lil vemo küpälik, japälik”, ab luveratikumo värb tefik efe “dalilön” pedefomon nemediko de el “lilön” medü lenyüm foyümota. Ön mod sümik leno eneodoy vödis: **damaledit*, **damaleditil* < ad defomön linteleki: “damaleditilö!” (Zuo vöd votik: “lemaledit” < ävedükönöv eli **damaledit* nezesüdiki. Cedü ob, el ‘Arie de Jong’ e timakompenans oma valemö ästeifülons ad vitön bundanükami vödastoka me leigasinfavöds, do semikna ämplöpons in tef at e semikna ädälons menes netas difik ad malön dini bal me vöds difik ma kösömots natapükas.)

Cedü ob, pö jenets mödikün vöds ko primot “dale” no pedefomons nemediko de rigavöd seimik, ab foyümot “da” pelenyümon len vödastab labü foyümot “le”. Ma ced obik el “dale” no binon foyümot komplitik, ed el “da-” votükön sinifi vöda labü foyümot “le-” bai difüls siämik oka.

Vemam, dö kel hiel ‘Arie de Jong’ äpenom, pö geb foyümota “da-” kanon padilädön ad dins binälo vero distiks. Osteifülob donikumo ad numädön sotülis valik vemama at. Id osteifülob ad leigodön vödis ut, kels distons de od te me foyümot (sevabo: el “da-” ud el “le-”). Semikna leigätods Linglänapükik vödä Volapükik okomädons.

- If poyümot at palenyümon len vödastab, kel nemon yegi, tän el “da-” malon vemami gretota. Sams:

– *dafän* (‘punkah’);

– *dagruf*, sevabo gruf gruf dibik su glun (el “dagrufaplaud” kanon patradutön as ‘deep plough’). Legruf binon gruf binü metal su süt samo ad moükön reनावati;

– *daleköp* (‘winebowl’). Leigodolsös vödis votik: *leköp* (‘chalice, goblet’), *köp* (‘cup, bowl’). Plago te vöd “köp” atas pägebon;

– *datovöm* (= ‘jack (hoisting, lifting)’).

• Pö nem stuma el “da” sinifon kurati vemikum, sevabo:

– *daleskop* (‘telescope’); logedolsös: *leskop* (‘(terrestrial) telescope’), *skop* (‘binoculars, spyglasses, field glasses’);

– *daluskop* (‘microscope’) — de vöd: *luskop* (‘magnifying glass, loupe’).

• Palenyümölo len vöd, kel malonbüröletani, el “da-” kompenon pö nemambüröletana büikum, sevabo: *dalefat* (‘great grandfather’; leigodolsös vödis sököl: *lefat* (‘grandfather’), *fat* (‘father’), *pludalefat* (‘great great grandfather’)), *dalemot*, *dalepals*.

• El “da-” malon gredäti löpik pö pladätem semik. Suvikna binos fikulik ad suemön vödis somik pö belödans länas demokratik, kelans ya sis lunüp eglömons noubanefi e sogätis sümik votik sa lüspikotis tefik. Sams:

– *o cädal!* = ‘Ew. Gnaden’ (ma fövot velid fa hiel ‘Arie de Jong’ ad vödabuk gretik fa otan); *dacädal* = ‘Erlaucht’ (fövot lulid fa otan); *o lecädal!* = ‘Durchlaucht’.

Emiplöpob ad distidön titulis at. Niludob, das el “dacädal” kanon tefön regi u lampöri, el “lecädal” lesonis, ledautis, davälaplinis, el “cädal” noubanis mödikün. Ye i vöd “dalecädal” (sevabo Deutänapüko e latino: ‘Serenissimus’) dabinson;

– *daledük* (sevabo ‘archduke’; ekö! vöds sümik: *ledük* (‘grand duke’), *dük* (‘duke’));

– *dalekultan* (‘chief priest, high-priest’; vöds sümik: *lekultan* (‘protopresbyter, arch-presbyter’); *kultan* (‘priest, cleric’));

– *dalepädan* (‘archabbot’). Leigodolsös limis votik pladätema ot: *lepädan* (‘abbot’), *pädan* (‘priest, padre’).

• El “da-” malon calöfi e suvo, ven pagebon in siäm at, labükon vödi me siäm bolitik u gitavik.

El “dabat” binon stum patik ad pön calöfik, äsä notodot sököl jonülön: “gol vü dabatakedäds” (sevabo: ‘Spießrutenlaufen’ Deutänapüko, pön patik militik). El “dabat” i kanon patradutön dub vöd Linglänapükik ‘rod’, samo pö tikodayumät bibik: “Okömob-li lü ols ko dabat, u ko löf e sofäl?” (pened balid de ‘Paulus’ elanes di ‘Corinthus’: IV, 21). If esuemob verätiko vali, tän *dabat* jenöfo no binon bat,

ab yeg votik, kel jonidon ad bākiflap u dajon nāmāda regik. Gūo *lebat* binon bat efe lunotikum ka bat kōsōmik.

Sams nog votiks:

– *dablünön* krimanis, krigafanābis (leigodolsös: *blünön miti*, *papū-ri*, sevabo no meni, ab yegi). Vöd, kel diston de vārb enu emānietöl te me foyūmot (sevabo: “le-”), i tefon jenoti calōfik: *leblünoy* temunanis, penādis ad blöfön bosi samo pō cōdaseadod;

– *dabuam* (fe subsat at nefōro pāgebon, ab sūmedon vōded bolitik);

– *dafölön* (bepenami, plonami);

– *dafugan* binon esetevölan, kel fugon se län kōsōmo sekü dināds bolitik;

– vōdastab “dageb” tefon gebi bai lonem. Sams: “dageban degivo-pelota” (ela ‘collect on delivery’); “leigo i man no labom dagebi lelivik koapa okik, ab jimatan” (pened balid de ‘Paulus’ elanes di ‘Corinthus’: VII, 4); “dagebön monamedis” (‘to command finance’ ü “guvön moni”). Too semikna vōdastab “dageb” pāgebon pla “geb”, as sam: “dagebön vōdis ad notodön sūpādi e fākami oka”; “ye labom dagebi vōdastoka”;

– *dajonād* (sevabo: ‘exhibition’) binon jenot pluuneplu calōfik, kel pajenūkon in spadād patik efe *dajonādöp* (= ‘exhibition hall, space, room, centre’). Tapladü dajonād jonet (sevabo: ‘exposition, display’) kanon binön jenot zuik pō ut cifik votik, āsā sams sököl jonūlons: “Dü kobikam su tabs tel Vpalebuxs ājonetons, kels de 1931 ipubons”; “Dü kobikam, leigo āsā pō kobikams būik, pijonetükons lebuks Vpik, kels ün yels lätik ipubons” (kobikam ābinon jenot cifik, e jonet bukas ābinon ut zuik);

– vōdastab *dakonsäl* tefon nogani calōfik, e *dakonsälan* binon calan;

– *daküpedön* (‘to oversee, to supervise’). Sams: “ābūdoms fanāböpagaledane ad daküpedön gudiko omis” (duns paostolanas: XVI, 23); “komitetanef, kel ösöton daküpedön leduni sludas”;

– vārb *dalofön* tefon cōdādi, āsā notodot sököl jonūlon: “dalofön flagi givulota”;

– vārb *danemön* (= ‘to imply, to proclaim’) i labon difūli calōfa, as sam: “ādanemom ai Sanali būgolani”; “As Saludalanal, keli Kristus āpromom ad sedön, el ‘Mohammed’ ādanemom semo oki it”;

– vārb *dasukön* tefon vestigi būdü cifod domas, krimanas, e reta, as sams: “ādasukoms ... domi jü in gulils e spadūls valiks ona”; “Tāno ādasukoy omi, ab ātuvoy pō om yegi nonik, kel ālabon vōladi anik”;

– vōdastab *dasum* (= ‘accept, acceptance’) tefon baicedi calōfik, as sam: *dasumön cāli*, *vüdi*, *stipi*. Vārb *lesumön* binon nilikum ma siām lä

el “dagetön” (lesumön pridi) ud el “getedön” (“olesumoms obi ini doms oksik” — gospul ma ‘Lucas’: XVI, 4);

– vödastab *datom* kanon tefön pönodi u dasäkami calöfikis, äsä vöds sököl jonülons: *datomastafäd* (= ‘pillory’), *datomastum* ü *datomöm* (= ‘instrument of torture’), *datomavig* (= ‘Holy Week’), *datomöp* (‘torture chamber’);

– vödastab *daväl* (= ‘elections’) binon väl in siäm bolitik. Vödastab ot binon lim balid vödedas anik jenava, kels jinons binön binälo taspikälikis, sevabo: *davälalampör* (cif löpikün davälareigäna, samo Lampöräna Romänik saludik), *davälajiplin* (= ‘Prince Elector’s wife’). Kösömo yümätöy daväli ko demokrat, e lampöri u jiplini ko monäk, zuo cedoy, das tatafoms tel at binons-la nebalamoviks ko od. Vödastab *leväl* suviküno binon vöded biologik (= ‘selection’), as sam: *levälateorod* (= ‘natural selection theory’). Vödastab ot tefon väli lunüpik ä staböfiki, as sams: *levälots* (= ‘choice descriptions, choice goods’), *zib pelevälöl* (= ‘dainty/delicate dish’).

• El “da-” jonon, das bos tefon yegis mödik ud igo valikis. Pö jenets anik foyümot ma siäm sümon ad ladvärb “lölöfiko”. Obetikolsös jenetis sököl:

– värb *dadeadön* kanon malön deadi bida lölik nimavoleda (“räptuls ädadeadons gretadilo”), e värb *dadeidön* sinifon saseni grupa gretik menas (“dadeidön famüli valik, pöpi”). I gebäd metaforik tefü senäl äkomädon, sevabo: “yels mödik in fanäböp pelifädöls edadeidons in ob lölöfiko biedäli, heti e mekädi nimälik”. Vöd *ledeadam* malon dadeadam dub näfätamaläd. Dabinon värb sümik nog votik, sevabo: *dasasenön* (sasenoy menis bal u plu bal, dasasenoy pöpi lölik);

– *dafamül* binädon me famüls mödik e kanon labön dafamülacifi;

– *dafatön* (‘to propagate, to breed, to multiply’). Värb rigik “fatön” tefon luveratiküno te menis e sinifon eli “binön fat, vedön fat tefü cil(s) pö moted” (sam: “ ‘Abraham’ äfatom eli ‘Isaac’; ‘Isaac’ äfatom eli ‘Iacob’; ‘Iacob’ äfatom eli ‘Iuda’ e blodis oma” — gospul ma ‘Matthaeus’: I, 2). Värb “dafatön” tefon noe menis, abi nimis e kanon palecedön as vöded biologik;

– värb daseivön pagebon, ven viloy kazetön, das ek eseivon bosi jü in pats smalikün, as sam: “ab Yesus ädaseivom diseini badik omsik” (gospul ma ‘Matthaeus’: XXII, 18). I dabinon ladyek daseivovik (taädasinifavöd tefü lätik, sevabo: “nedaseivovik” (‘unsearchable’) äkomädon suvöfikumo);

– vöd daselön tefon seli canas valik. Vöds: lesel, leselön < patradutons tefädo as ‘auction, to sell by auction’.

Fövot ofovon.

„Des Hasen Klage’

Deutän 1575

Flevit lepus parvulus
clamans altis vocibus:
Quid feci hominibus,
quod me sequuntur canibus?

Neque in horto fui
neque holus comedi.

Longas aures habeo,
brevem caudam teneo.

Leves Pedes habeo,
magnum saltum facio.

Caro mea dulcis est,
pellis mea mollis est.

Quando servi vident me,
„Hase, Hase“ vocant me.

Domus mea silva est,
lectus mea durus est.

Dum montes ascendero,
canes nihil timeo.

Dum in aulam venio,
gaudet rext – et non ego.

Quando reges comedunt me,
vinum bibunt super me.

Quando comederunt me,
ad latrinam portant me.

Nü pasatatim epaseton,
lif lievas dönu fikulon.

Kludo lievs – ed i kroligs:
röletans onas – labons
kodi ad plonön.

Poedot at de tim vönädik
notodon atosi ön mod
mu ladälöfik.

Plon lieva

Tradutod Volapükik fa redakan

Edrenon liev smalik
rorölo me vög laodik:
Kisi-li ta mens dunob,
das me dogs vo payagob?

Leno in gad ebinob,
härbatis no efidob.

Lunikis lilis labob,
brefiki göbi labob.

Vifikis futs labob,
veitotiko bunob.

Mit oba benosmekon,
skin oba müdik binon.

Ven dünans obi logons,
„Lievö!“ luvokädons.

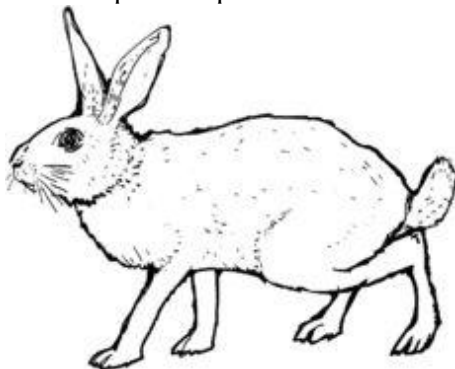
Fot lödöp obik binon,
bed oba vemo düfon.

Pas bexänölo belis,
dredob leno plu dogis.

Du ye ini kur kömob,
fredom reg, fūmo no ob.

Ven obi regs fifidoms,
vini love ob drinoms.

Posä obi efidoms,
obi prifetio poloms.

ZÖTS TEL

*Fredadramatil prosadik balsüfik fa
'Jean-Pierre Claris de Florian' balidnaedo päplösenöl
tö el 'Théâtre Italien' in 'Paris' tü del zülid febula yela: 1779,
petradutöl ini Volapük fa 'Igor Wasilewski'*

Pösodef:

Hiel Arlequin: löfan jiela Argentine

Jiel Argentine

Hiel Scapin: mätedan hiela Arlequin

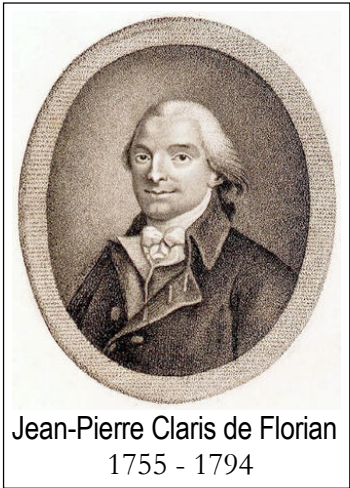
Süf jenon tö 'Paris', su piad kobädik, kö logoy domi, in kel jiel
Argentine lödof.

Süfül balid

ARLEQUIN, *soelik, zöti kipöl in nam:*

Adelo mö naed balid fredob vemo, das
fägob ad reidön. O läb kion! Löfof obi.
Nu fümob dö atos; äsagof osi, äpenof
osi, ed el Argentine no kanof lugön:
labof mudi tu jöniki ad cütön. Vilob
dönureidön bilieti ofa. (*Reidom.*) "Bino-
löd takedik, o flen gudik oba! No kudo-
löd demü mätedan olik. Löfob oli!"
Löfob oli!... No labob kuradi ad kidön
vödi at, bi dredob, das onepübob oni.
(*Fövom reidami.*) "Ladäl obik binon olik
laidüpio, olabol nami oba, kitimo ovilol."
Kitimo ovilob!... Te atosi vilob, sisä

esevob ofi. O pened löfik oba! O pened gudik oba! (*Kidom oni.*)
Benö! moö! o netaked! El Scapin jäpik et ätupom obi! Ceditom,
das löfom eli Argentine; e suvo leplitiälans lugälük somik plöpoms
gudikumo ka löfans stedälük. Läbo el Argentine no cedof somo.
Goloböd ad danön ofi e välön deli mateda obsik. O! kiojönük
obinos tü del et! (*Golom e gekömom.*) Ye bos favükon obi: el
Argentine labof dalaboti; obo labob nosi. Vipoböv ad binon liegik,
u dat of binofös pöfik. Ven, äsä pö jenet nuik, mon pö flan bal, e te

pö votik, no sevob... ab atos neföro so gudiko plöpon, äsä ven valikos binon leigavöladik, e löf dabinon ta löf. Kisi steifülob, no kanob liegikön; almuliko segivob mesedi obik pö loter, nüks oba ai blibons stabülü sakäd. Nog eremob nüks kil lotera nuik, eköl is binons: (*Sumom loterazöti se pok.*) 7, 19, 48. Äriskädob franis mäl tä kilat at; if opubos somo, ovedob liegik, ed olegivob valikosi ele Argentine löfik oba. If no opubos somo, oremob pö loter balid-kömöl nüks valik; ologob, va bal opubon. Stebedölo goloböd ad visitön eli Argentine... Ab eköl el Scapin kömom, klänedoböd penedi obik, e stebedoböd jüs umogolom. (*El Arlequin pladom zötis tel ini pok ot.*)

Fövot ofovon.

Kön gretik di Schleyer

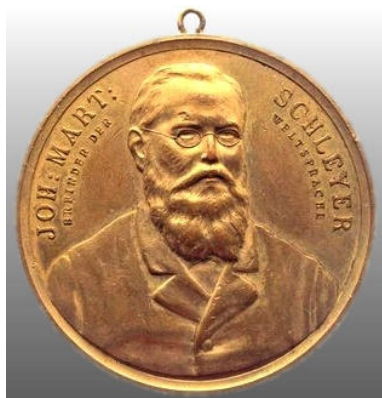
Ün zänod mätzula yela at kadäman: ‘Danny Zhang’ enunom in Vola-pükagrup: <https://www.facebook.com/groups/volapukalised/> pö el Facebook, das etuvom resodapadi, kö kön peselolofon, kel jonon datuvali. Kön kisotik äbinon-la at? El Danny äsäkom: “Ba kön at binon-la ut, kel pämanioton in Vpagased e pägevon Volapükanes mu veütikünes?”

Vicifal: Daniil Morozof asevom mödikumosi dö atos, ed ägespikom:

Liedo Volapükagased Nedänik ettimik no äkleilükon dinädis könis somik tefölis. Balido, kön pemagöl di ‘Schleyer’ pigevon fa datuval it. Saitob:

“Kön gretik” di ‘Schleyer’ ko nüpenäd jonik: “*Mekob-la läbik kemenis valik!*” pegoldöl u binü bronsöt u kuprin jü 1900 dekul 23 pigevon te 31na. Köni laluminik smalik jü deadam omik Vola-pükans zao 90 idagetoms” (“Lifajenäd cifala telid Volapükanefta”)*.

Telido, statuds yela: 1934 änunons: “Kön di ‘Schleyer’ pemekon binü largent

* Yeged in *Volapükagased pro Nedänapükans*, 1948.

e vemiko pegoldon. Su föfaflan labon magodi reliäfik ela ‘Schleyer’ sa vöds: “Johann Martin Schleyer” e (me tonats smalikum) “datikan Volapüka”. Su pödaflan binons vöds: “Kön at pelegivon fa cifal Volapükane fa demü meritabs süperik tefü Volapük” (bagaf: 20).

Ye bagaf balidfovik statudas ot ätonon so: “Dü tim, das fomet diplomas in § 19 pemäniotöl no nog pebükon, e kön di ‘Schleyer’ ma bepenam in § 20 no nog pefrapon, diploms e kön vönädiko ma lonam datikana Volapüka: ‘Johann Martin Schleyer’ it pemeköls pagebons.”

No äpenoy fümiko in el “Volapükagased pro Nedänapükans”, könis kinik (labü gold, binü kuprin e binü bronsöt) el ‘Albert Sleumer’: cifal ettimik < älegivom Volapükane anik, ab sikots et nendoto äkanonsöv binön köns vönädik, bi köns timü ‘Schleyer’ fūmo äbinons u pegoldöls, u bronsötiks, u kupriniks.

Köni pegoldöl et äkanoy remön in ‘Johannes Hiller Münzenhandlung’ mö € 90 pö resodapad otana. Us sö: ‘Hiller’ äjonon flanis bofik köna ed ämäniotom, das no äkanom sagön, kisi nüpenäd jonik at sinifon, bi “pük et nutimo nesevädön”. Esedob ome nuni sa tradutod ela “Mekob-la läbik kemenis valik!”. Zuo epenob, das vilöfo oremobsöv köni, ye das sog Volapükane fa nutimik no labon moni. Dü dels anik ävätälob, va ob it sötob remön oni, bi pöt somik bo neföro plu ödabinon. Äsäkob ome, va okanomöv-la selön oni mö suem lafik. Söl: ‘Hiller’ poso elofom obe koni mö € 65, ed eremob oni. Sör obik, kel binof goldismitamastan, esmufetof jäfüdaniko köni ed äpladof oni ini dajonädabokili.

Nu labobs geradalabotili, kel fütüro polovegivon-la fa cifal calisökane okik. ■

Hermann Philipps

Koräkots tefü gased prilula

Kodü neküpäl redakana koräkotamobs tefü konotil: „Godavan pö deadam“ fa ‚Sérgio Meira’ petradutöl no epubons in sotüls anik gaseda prilulik.

Valöpo: „Melanchton“ → ‚Melanchton’

Pad: 26, setem 1id:

... sümik **ute**, keli ... → ... sümik **ad ut**, keli ...

Otos jenon **ti** valikan**es** → Otos jenon **pö** ti valikan**s**

... kredons, das **nu** edeadons → ... kredons, das **no** edeadons

Pad: 26, setem 5id:

... äbinons küir grobik → ... äbinons **binü** küir grobik.
